

ALLA HELGONS DAG

■ Tidsram: 20-25 minuter

Mark 5:1–12a

Saligprisningar

När han såg folkskarorna gick han upp på berget. Han satte sig ner, och hans lärjungar kom fram till honom. Han började undervisa dem och sade:

”Saliga de som är fattiga i anden,
dem tillhör himmelriket.

Saliga de som sörjer,
de skall bli tröstade.

Saliga de ödmjuka,
de skall ärva landet.

Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten,
de skall bli mättade.

Saliga de barmhärtiga,
de skall möta barmhärtighet.

Saliga de renhjärtade,
de skall se Gud.

Saliga de som håller fred,
de skall kallas Guds söner.

Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull,
dem tillhör himmelriket.

Saliga är ni när man skymfar och förföljer er och på allt sätt förtalar er för min skull. Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen.”

■ Övriga läsningar: Upp 7:2-4, 9-14, 1 Joh 3:1-3

■ Bakgrund

Saligprisningarna finner vi i inledningen till Bergspredikan i Matteusevangeliet. Enligt Katolska Kyrkans Katekes är saligprisningarna ”hjärtat i Jesu förkunnelse” (KKK 1716). I varje människa finns en längtan efter lycka, i saligprisningarna går Jesus denna längtan till mötes genom att vidga perspektiven för vad lycka och vad salighet är, och hur denna längtan kan bli uppfylld. I sitt tal på berget intill sjön Genesaret, lyfter Jesus särskilt fram dem som kanske i många ögon övergivits av Gud. De som är fattiga, sörjande eller hungrande har lättare för att se sitt omedelbara beroende av Gud, och är därmed nära Gud, salig (på engelska översätts detta ibland med ”happy”) redan nu och utlovas Guds rike. Jesus kallar oss alla till denna helighet, en helighet som har andra mått på lycka än de vi ofta möter runt oss.

Idag, på Alla helgons dag, står firandet av alla helgon som på många olika sätt uppfyllt saligprisningarnas intention i centrum. Avgörande är att inte förknippa helgonen med något helt ouppnåeligt, vi är alla kallade till helighet. Denna helg gör många människor besök på kyrkogårdar och även barnen får på lite olika sätt höra om släktingar och andra som dött. Hur kan barnen förstå döden? Hos barnen finns en intuitiv öppenhet för att döden inte är ett absolut avslut på ett liv, utan att det kan finnas en livsdimension även då det jordiska livet avslutats. När Jesus talar om sin egen död talar han om: ”att gå till Fadern” (Joh 16:28). Att få komma hem till sin far är en glädjefylld händelse. Jesus säger också: ”Den som tror på mig ska aldrig någonsin dö” (Joh 11:26) och pekar på hur han förvandlat dödens slutgiltighet till något nytt. Det ger oss stor tröst, att vi i tron på Kristus får se döden som en naturlig del av det eviga liv som vi redan fått en försmak av här på jorden. Det är vårt hopp att döden blir porten till den himmel där vi får förenas med Gud vår Far och med alla helgonen.

■ Ta med

En duk (gärna i den liturgiska färgen vitt), ett Kristusljus, ett krucifix, en staty/ikon/ bild på Kristus. Bibel, gärna en barnbibel. Ev: korg med hjärtan. Skriv ut och kopiera bilden som hör till dagens berättelse som barnen kan färglägga (finns i slutet av detta dokument). Skriv ut bilderna på helgon som finns i slutet av dokumentet. Om du vill fokusera på ett särskilt helgon kan du inspireras av kapitlet ”Alla själars dag” (årgång A), som handlar om Martin de Porres som firas den 3 november..

■ VÄLKOMNA!

Se till att alla barn känner sig välkomna och sedda. Om det är möjligt, hälsa personligt på varje barn redan i dörren (kanske kan ni vara flera ledare som hjälper till med det?).

Uppmärksamma särskilt de barn som är nya och se till att alla får lära sig deras namn.

Samla barnen i en cirkel på golvet.

– Välkomna alla barn, roligt att se er här!

– Är det någon som såg vilken färg som prästen hade på sin fina mässhake idag?

– Ja, det är vitt! (Nu tar du fram duken i rätt färg. Visa gärna KPNs kyrkoårsaffisch. [Här kan du beställa den.](#))

– Har någon haft födelsedag, eller kommer ha födelsedag snart?

Bjud in barnet att komma fram till mitten och säg:

– Grattis! Födelsedagen påminner oss om att Gud skapar var och en av oss för att han älskar oss, vi sjunger denna sång tillsammans för att komma ihåg det:

När Gud sade ordet som skapade dig

*När Gud sade ordet som skapade dig,
tror jag han tänkte så här.
Du är någonting, du kan någonting,
jag älskar dig just som du är.*

TEXT: A-S THORSSELL-AHLM

Hjälp barnet att tända ljuset.

– Varför tänder vi ljuset? Just det, Jesus, du är alltid med oss, men när vi tänder ljuset, då kan komma vi ihåg det Jesus sa: Jag är världens ljus. Han sa också: Där två eller tre är samlade i mitt namn, är jag mitt ibland dem.

– Vi gör korstecknet ihop: I Faderns och Sonens och den helige Andes namn.

Om barnen är under 5 år kan du bjuda in dem till att lyfta ikonerna av Jesus, titta på den och säga: – Hej Jesus, jag är ..., jag vill vara din vän.

■ SÅNG

Vi sjunger psalm 176 ur *Cecilia* med rörelser:

Du är hemliga vännen min

*Du är hemliga vännen min, du har hittat mig jag är din.
Jag vill gå med överallt där du går, stå vid din sida och dig förstå.
Jesus jag är din.*

TEXT: ANDERS PILTZ

■ VÅRT FINA HJÄRTA

Här presenteras ett förslag på hur denna lilla andakt kan utformas (se kommentar i inledningen). Den får anpassas till gruppen och till situationen!

- Nu ska ni få se vad jag har – titta, vad är det? (*Håller upp ett litet tyghjärta*)
- Nu ska ni få var sitt hjärta av mig att hålla i. (*Dela ut till var och en*)
- Hur känns det? (*Låt barnen komma med förslag*)
- Ja, det känns gott att ha ett sådant här litet hjärta i handen, lent och mjukt. Precis så lent och mjukt tycker jag att det känns inuti när man tycker riktigt mycket om någon. Eller när jag vet att någon tycker om mig.

(Invänta respons, kanske barnen vill nämna någon de tycker om t ex)

- När jag tänker på hur mycket Jesus älskar mig, då känns det också gott (mjukt/lent) inuti.
- Då vill jag ge något tillbaka till Jesus. Jag tänker att vi alla kan ge Jesus våra hjärtan.
- Titta på hur jag gör, så kan ni göra likadant.

Kateketen ställer sig på knä framför bilden av Jesus och lägger lugnt och stilla sitt hjärta i korgen. Hjälp barnen att ett i taget, i lugn och ro göra likadant. Det får dock aldrig bli ett tvång. Om ett barn inte vill ge ifrån sig hjärtat kan man säga:

- Då får det hjärtat ligga och ha det skönt i din hand idag. Kanske du kan ge det till Jesus nästa gång?

När alla satt sig säger kateketen:

- Nu knäpper vi händerna och ber: Tack Jesus, att du har oss kär.

■ DAGENS TEMA: ALLA HELGONS DAG

Inledning

- Är det någon som har varit på kyrkogården denna helg, eller planerar att gå dit? (lyssna)
- Ja, denna helg firar kyrkan Alla helgons dag och tänker och ber även för alla dem som har dött. Om vi har en mor – eller farförälder som har dött, eller någon annan människa vi kände och tyckte om, så kan vi gå till graven och tända ljus.
- En gång var det en liten flicka som tände ljus vid en grav där ingen annan hade tänt ett ljus, tycker ni det var en fin sak att göra?
- Visst är det fint när många, många ljus lyser upp kyrkogården i mörkret?
- I kyrkan och i mässan glömmar vi inte de som har dött. I mässan förenas vi med Kristus, med hela hans kyrka men också med alla dem som har gått före oss, och som nu är förenade med Gud i himlen. I mässan får vi alla vara tillsammans, det är fantastiskt!

Dagens evangelium

Sjung [Halleluja](#).

*Halleluja, halleluja prisa Gud.
Halleluja, halleluja prisa Gud.
Genom Ordet är han nära och vi ger honom all ära.
Halleluja, halleluja prisa Gud.*

Melodi: Klappa händerna när du är riktigt glad...

Läsning ur det heliga evangeliet enligt Markus.

Visa barnen hur man tecknar ett kors med tummen på

- pannan (Jesus, hjälp oss att förstå)
- munnen (Jesus, ge mig mod att bekänna), och
- hjärtat (för att vi ska bevara Guds ord i våra hjärtan) och så säger vi:
- ”Ära vare dig, Herre”.

Om du vill kan du här använda en egen figur av Jesus, som du tillverkar själv, se längst bak. Under saligprisningarna satt Jesus uppe på ett berg (jämför med Mose på berget Sinai), kanske kan du ordna så att Jesus placeras på en duk som ligger ovanpå en skokartong eller liknande, som får likna ett berg?

När Jesus såg att många, många människor kommit för att lyssna på honom, gick han upp på ett berg. Uppe på berget satte han sig ned och hans lärjungar kom fram till honom. Han började undervisa och sa:

- Lyckliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket.
- Lyckliga de som sörjer, de ska bli tröstade.
- Lyckliga de ödmjuka, de ska ärva landet.
- Lyckliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de ska bli mättade.
- Lyckliga de barmhärtiga, de ska möta barmhärtighet.
- Lyckliga de renhjärtade, de ska se Gud.
- Lyckliga de som håller fred, de ska kallas Guds söner.
- Lyckliga de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket.

Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen.

Så lyder Herrens evangelium.

Barnen svarar: **Lovad vare du Kristus.**

Samtal och fördjupning

- I Bibeln står det ”saliga de som är fattiga...” men vi kan översätta saliga med lyckliga. Visst är det annorlunda, att Jesus säger, att den som är fattig, eller ledsen och sörjer, och den som har det svårt och blir förföljd, ska vara glad? Hur tror ni han menar då? (lyssna)
- Ja, Gud älskar alla, men Gud är särskilt med dem som är fattiga och ledsna, och alla dem som har det svårt. Ofta är det så, att när man har det svårt, då längtar man särskilt efter Gud, efter hans hjälp. Har någon av er varit hemma och sjuk någon gång? (lyssna) Visst är det så att när man är sjuk, då måste mamma och pappa visa extra mycket omsorg och kramar och kärlek, eller hur? Ja, och just så är det med Jesus också. När vi har det kämpigt, då visar han extra mycket omsorg om oss.
- Gud är särskilt med dem som håller fred också! De som kämpar för freden längtar efter Guds rättvisa. Och denna längtan leder människor nära, nära hans kärlek. Och då får vi vara i hans rike!
- Första november är Alla helgons dag, och helgonen gjorde just som Jesus sa i saligprisningarna, de var nära honom redan under sitt liv och sedan blev de förenade med honom när de dog. Känner ni till några helgon? (lyssna)
- Några kanske är uppkallade efter ett helgonnamn? (lyssna)

Visa bilderna på de tre helgon som finns i slutet på detta dokument, Franciskus, Birgitta och Johannes Paulus II.

- Är det någon som känner igen dessa tre helgon? (lyssna)

Franciskus levde på 1100-talet i Assisi, Italien. Han skulle bli riddare och ärva sin fars fina affär med tyger, men Gud kallade honom till att ge bort alla rikedomar och leva bara för Gud. Han levde fattigt och tiggde, han berättade för andra om sin stora kärlek till Gud. Många följde honom, det finns franciskanerbröder även idag. Franciskus älskade naturen och alla djuren, han talade med en varg så att denne blev snäll, och han kunde predika för fåglar.

Birgitta levde på 1300-talet i Sverige. Redan när hon var barn visade sig den korsfäste Jesus för henne och hon bad mycket till Gud. När hennes man dött och hon blivit änka reste hon till Rom, för hon önskade starta en ny ordensgemenskap, Birgittasystrarna. Hon fick vänta länge, men till slut fick hon påvens tillstånd och hennes dotter Katarina återvände till Sverige och kunde i Vadstena bygga ett stort kloster för både systrar och munkar.

Johannes Paulus II kom från Polen och var påve under åren 1978 – 2005. Han reste till många länder och samlade människor och gav dem nytt hopp, särskilt till dem som hade det svårt. Han var den förste påven som kom till Sverige, 1989, då blev alla katoliker i Sverige mycket glada! Han ville också samla ungdomar, så han startade världsungdomsdagarna, dit det kom ungdomar från hela världen. Han levde mycket nära Gud.

- Alla dessa helgon kan ge oss stor inspiration, vi kan lära mycket av dem. Alla var helt olika, men de följde alla saligprisningarna. Franciskus levde i fattigdom, Birgitta försökte mäkla fred och Johannes Paulus mäklade också fred och visade stor uthållighet. Mest av allt ska vi lära att vi också är kallade att bli helgon, var och en av oss. Gud älskar oss allihop, både stora och små, och önskar att vi ska komma nära honom. När vi dör, hoppas vi att vi ska komma hem till Guds famn och inte sakna något.

■ SÅNG

Förslag på lämpliga sånger med länkar till KPNs youtubekanal kan du hitta här:

<https://kpn.se/resurser/sjung-med-barnen>

- [*Känn ingen oro*](#)
- [*Vi älskar dig, o Herre Jesus*](#)
- [*Gud är kärlek*](#)

■ EXTRA AKTIVITETER

- Färglägg den bild som finns i slutet av detta dokument.
- Det pysselförslag som finns i slutet kan naturligtvis även erbjudas barnen att arbeta med.

■ AVSLUTNING

Samla barnen, stå på knä och be:

– Tack Herre, för att du givit oss alla helgon, lär oss också bli som de!

Vill någon av barnen formulera egna böner?

Vi börjar med tack-böner, vad vill vi tacka för?

Vad eller vem vill vi be för?

Upprepa gärna barnens ord och lägg till: Herre, hör vår bön.

Sjung *Fader vår* tillsammans. [Här ser du hur det kan gå till.](#)

Avsluta med att tacka alla för att de har kommit och välkomna dem tillbaka till nästa gång! För den grupp som haft samlingen parallellt med ordets liturgi uppmanas nu barnen att tyst och stilla gå tillbaka till mässan. Hör med kyrkoherden, många anser att det passar bäst i samband med att kollekten samlas in.

Jesus, nu är du här!

© Katolska Pedagogiska Nämnden

Författare: Ulrika Erlandsson

Redaktionsgrupp: Maria Borowiec, Elsa Casselbrant och Gunnar Silow.

Bibeltexterna är hämtade ur Bibel 2000 och återges med tillstånd.

Imprimatur för avsnitten 6 söndagen under året (årgång B) till 28 söndagen (årgång B):

Stockholm den 15 september 2015

+ Anders Arborelius OCD, biskop av Stockholm

ALLA HELGONS DAG

Jesus

